

I

(Leģislatīvi akti)

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2014/60/ES

(2014. gada 15. maijs)

par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (pārstrādāta redakcija)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Padomes Direktīva 93/7/EEK ⁽²⁾ ir būtiski grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 96/100/EK ⁽³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/38/EK ⁽⁴⁾. Tā kā ir paredzēts veikt jaunus grozījumus, skaidrības labad minētā regula būtu jāpārstrādā.
- (2) Iekšējais tirgus aptver telpu bez iekšējām robežām, kurā saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) tiek nodrošināta preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte. Saskaņā ar LESD 36. pantu attiecīgie noteikumi par preču brīvu aprīti neliedz noteikt importa, eksporta vai tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas pamatojas uz nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzības apsvērumiem.
- (3) Saskaņā ar LESD 36. panta noteikumiem un ievērojot tajā noteiktos ierobežojumus, dalībvalstis patur tiesības noteikt savas nacionālās bagātības un veikt nepieciešamos pasākumus to aizsardzībai. Tomēr Savienībai ir vērtīga loma, mudinot dalībvalstis sadarboties, lai aizsargātu Eiropas nozīmes kultūras mantojumu, kurā ietilpst minētās nacionālās bagātības.
- (4) Ar Direktīvu 93/7/EEK tika ieviesti pasākumi, kas ļauj dalībvalstīm nodrošināt to kultūras priekšmetu atgriešanu savā teritorijā, kuri klasificēti kā nacionālās bagātības LESD 36. panta nozīmē, kuri pieder kādai no minētās direktīvas pielikumā minētajām kultūras priekšmetu vispārējām kategorijām un kuri izvesti no to teritorijas, pārkāpjot valsts pasākumus vai Padomes Regulu (EK) Nr. 116/2009 ⁽⁵⁾. Minētā direktīva aptvēra arī kultūras priekšmetus, kuri klasificēti kā nacionālās bagātības un veido publisko kolekciju vai kristīgās baznīcas institūciju inventāra neatņemamu sastāvdaļu, un kuri neietilpst minētajās vispārējās kategorijās.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 16. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 8. maija lēmums.

⁽²⁾ Padomes Direktīva 93/7/EEK (1993. gada 15. marts) par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu (OV L 74, 27.3.1993., 74. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/100/EK (1997. gada 17. februāris), ar ko groza pielikumu Direktīvai 93/7/EEK par to kultūras priekšmetu ieviešanu atpakaļ dalībvalstī, kas nelikumīgi izvesti no tās teritorijas (OV L 60, 1.3.1997., 59. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/38/EK (2001. gada 5. jūnijs), ar ko groza Padomes Direktīvu 93/7/EEK par tādu kultūras priekšmetu atgūšanu, kas nelikumīgi izvesti no dalībvalstu teritorijām (OV L 187, 10.7.2001., 43. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 116/2009 (2008. gada 18. decembris) par kultūras priekšmetu izvešanu (OV L 39, 10.2.2009., 1. lpp.).

- (5) Ar Direktīvu 93/7/EEK starp dalībvalstīm tika ieviesta administratīvā sadarbība attiecībā uz to nacionālajām bagātībām, kura ir cieši saistīta ar to sadarbību ar Interpolu un citām kompetentām struktūrām nozagto mākslas darbu jomā un kura jo īpaši ietver dalībvalstu bagātību un to publiskajās kolekcijās ietilpstošo nozaudēto, nozagto vai nelikumīgi izvesto kultūras priekšmetu uzskaiti.
- (6) Direktīvā 93/7/EEK paredzētā kārtība bija pirmais posms dalībvalstu sadarbības izveidošanā šajā jomā iekšējā tirgus kontekstā ar mērķi vēl lielākā mērā panākt valstu attiecīgo tiesību aktu savstarpējo atzišanu.
- (7) Ar Regulu (EK) Nr. 116/2009 kopā ar Direktīvu 93/7/EEK tika ieviesta Savienības sistēma dalībvalstu kultūras priekšmetu aizsardzībai.
- (8) Direktīvas 93/7/EEK mērķis bija nodrošināt kultūras priekšmetu fizisko atgriešanu dalībvalstī, no kuras teritorijas minētie priekšmeti ir tikuši nelikumīgi izvesti, neatkarīgi no īpašumtiesībām uz šādiem priekšmetiem. Tomēr, piemērojot minēto direktīvu, ir atklājušies ierobežojumi, kādi piemīt kārtībai, kā nodrošina šādu kultūras priekšmetu atgriešanu. Ziņojumos par direktīvas piemērošanu norādīts, ka minētā direktīva tiek piemērota reti, jo īpaši tāpēc, ka direktīvas darbības joma ir ierobežota tās pielikumā izklāstīto nosacījumu dēļ, laikposms, kas piešķirts atgriešanas procesa uzsākšanai, ir īss, kā arī ar atgriešanas procesu saistīto izmaksu dēļ.
- (9) Šīs direktīvas darbības joma būtu jāpaplašina, lai ietvertu jebkuru kultūras priekšmetu, ko kāda dalībvalsts saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvajām procedūrām ir klasificējusi vai definējusi kā nacionālo bagātību ar māksliniecisku, vēsturisku vai arheoloģisku vērtību LESD 36. panta nozīmē. Tādējādi šai direktīvai būtu jāattiecas uz priekšmetiem ar vēsturisku, paleontoloģisku, etnogrāfisku, numismātisku nozīmi vai zinātnisku vērtību neatkarīgi no tā, vai tie ietilpst publiskā vai cita veida kolekcijā vai pastāv kā atsevišķas vienības un vai to izcelsme ir no likumīgiem vai nelikumīgiem izrakumiem, ar noteikumu, ka tie ir klasificēti vai definēti kā nacionālās bagātības. Turklāt kultūras priekšmetiem, kas klasificēti vai definēti kā nacionālās bagātības, lai tos varētu atgūt saskaņā ar šo direktīvu, vairs nebūtu jāietilpst kategorijās vai jāatbilst robežvērtībām, kuras saistītas ar to senumu un/vai finansiālo vērtību.
- (10) LESD 36. pantā ir atzīta valstu sistēmu dažādība nacionālo bagātību aizsargāšanā. Lai sekmētu dalībvalstu savstarpējo uzticību, gatavību sadarboties un savstarpējo sapratni, termina "nacionālā bagātība" darbības joma būtu jānosaka LESD 36. panta satvarā. Dalībvalstīm būtu arī jāsekmē kultūras priekšmetu atgriešana dalībvalstij, no kuras teritorijas minētie priekšmeti ir tikuši nelikumīgi izvesti, neatkarīgi no attiecīgās dalībvalsts pievienošanās datuma, un būtu jānodrošina, lai šādu priekšmetu atgriešana neradītu nesamērīgas izmaksas. Dalībvalstīm vajadzētu spēt atgriezt citus kultūras priekšmetus, kas nav klasificēti vai definēti kā nacionālās bagātības, ar noteikumu, ka tās ievēro attiecīgos LESD noteikumus, kā arī kultūras priekšmetus, kas nelikumīgi izvesti pirms 1993. gada 1. janvāra.
- (11) Ir jāpastiprina administratīvā sadarbība starp dalībvalstīm, lai šo direktīvu varētu piemērot efektīvāk un viendabīgāk. Tāpēc būtu jāparedz, ka centrālās iestādes efektīvi sadarbojas savā starpā un apmainās ar informāciju par nelikumīgi izvestiem kultūras priekšmetiem, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (turpmāk "IMI"), kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1024/2012 ⁽¹⁾. Lai uzlabotu šīs direktīvas īstenošanu, būtu jāizveido IMI sistēmas modulis, kas ir īpaši pielāgots kultūras priekšmetiem. Ir arī vēlams, lai citas dalībvalstu kompetentās iestādes attiecīgā gadījumā izmantotu vienu un to pašu sistēmu.
- (12) Lai nodrošinātu personas datu aizsardzību, administratīvajai sadarbībai un informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm būtu jānotiek atbilstīgi noteikumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 95/46/EK ⁽²⁾ un, ja tiek izmantota IMI, – atbilstīgi noteikumiem Regulā (ES) Nr. 1024/2012. Direktīvā 95/46/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 45/2001 ⁽³⁾ izmantotās definīcijas būtu jāpiemēro arī šajā direktīvā.
- (13) Termins, lai pārbaudītu, vai citā dalībvalstī atrastais kultūras priekšmets ir kultūras priekšmets Direktīvas 93/7/EEK nozīmē, praksē tika atzīts par pārāk īsu. Tāpēc tas būtu jāpagarina līdz sešiem mēnešiem. Garākam termiņam būtu jāļauj dalībvalstīm veikt vajadzīgos pasākumus, lai saglabātu attiecīgo kultūras priekšmetu un vajadzības gadījumā novērstu jebkādas darbības, kuru mērķis ir izvairīties no atgriešanas procedūras.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2012 (2012. gada 25. oktobris) par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu, un ar ko atceļ Komisijas Lēmumu 2008/49/EK ("IMI regula") (OV L 316, 14.11.2012., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 74. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

- (14) Tāpat būtu jāpagarina termiņš atgriešanas procesa ierosināšanai līdz trīs gadiem no brīža, kad dalībvalsts, no kuras teritorijas attiecīgais kultūras priekšmets ir ticis nelikumīgi izvests, uzzinājusi par minētā kultūras priekšmeta atrašanās vietu un par tās valdītāja vai turētāja identitāti. Minētā termiņa pagarināšanai būtu jāsekmē nacionālo bagātību atgriešana un jānovērš to nelikumīga izvešana. Skaidrības labad būtu jāprecizē, ka termiņš procesa ierosināšanai sākas datumā, kad šo informāciju ir uzzinājusi tās dalībvalsts centrālā iestāde, no kuras teritorijas attiecīgais kultūras priekšmets ir ticis nelikumīgi izvests.
- (15) Direktīvā 93/7/EEK bija paredzēts, ka atgriešanas process nevar tikt ierosināts vēlāk kā pēc 30 gadiem kopš priekšmeta nelikumīgas izvešanas no attiecīgās dalībvalsts teritorijas. Tomēr tādu priekšmetu, kas ietilpst publiskās kolekcijās, un kristīgās baznīcas institūciju inventārā ietilpstošu priekšmetu gadījumā dalībvalstīs, kur attiecīgās valsts tiesību aktos tie pakļauti īpašai aizsardzībai, atgriešanas procesiem konkrētos apstākļos piemērojams ilgāks termiņš. Tā kā dalībvalstīs saskaņā ar to tiesību aktiem var būt īpaši aizsardzības pasākumi attiecībā uz reliģiskām institūcijām, kas nav kristīgās baznīcas institūcijas, šai direktīvai būtu jāattiecas arī uz šādām citām reliģiskām institūcijām.
- (16) Padome 2011. gada 13. un 14. decembrī pieņemtajos secinājumos par noziedzības pret kultūras priekšmetiem novēršanu un apkarošanu ir atzinusi nepieciešamību veikt pasākumus, lai efektīvāk novērstu un apkarotu noziedzību attiecībā pret kultūras priekšmetiem. Tā ieteica Komisijai atbalstīt dalībvalstīs kultūras priekšmetu efektīvā aizsardzībā nolūkā novērst un apkarot nelikumīgu tirdzniecību un, ja vajadzīgs, sekmēt papildu pasākumus. Padome turklāt ieteica dalībvalstīm apsvērt iespēju ratificēt UNESCO konvenciju par pasākumiem kultūras vērtību nelikumīgas ieviešanas, izvešanas un īpašumtiesību nodošanas aizliegšanai un novēršanai (parakstīta Parīzē 1970. gada 17. novembrī) un UNIDROIT konvenciju par zagtiem vai nelegāli izvestiem kultūras priekšmetiem (parakstīta Romā 1995. gada 24. jūnijā).
- (17) Vēlams nodrošināt, lai visi tirgus dalībnieki rīkotos ar pienācīgu rūpību, veicot darījumus ar kultūras priekšmetiem. Nelikumīgas izcelsmes kultūras priekšmeta iegādes sekas būs patiesi atturošas tikai tad, ja kompensācijas izmaksa būs piesaistīta priekšmeta valdītāja pienākumam pierādīt, ka tas rīkojies ar pienācīgu rūpību. Tādēļ, lai īstenotu Savienības mērķus – novērst un apkarot nelikumīgu tirdzniecību ar kultūras priekšmetiem, šajā direktīvā būtu jānosaka, ka priekšmeta valdītājam, lai saņemtu kompensāciju, ir jāpierāda, ka tas, priekšmetu iegādājoties, ir rīkojies ar pienācīgu rūpību.
- (18) Būtu arī vēlams, lai visām personām, jo īpaši visiem kultūras priekšmetu tirgus dalībniekiem, būtu ērti pieejama publiska informācija par kultūras priekšmetiem, kurus dalībvalstis klasificējušas vai definējušas kā nacionālās bagātības. Dalībvalstīm būtu jācenšas sekmēt piekļuvi minētajai publiskajai informācijai.
- (19) Lai atvieglotu jēdziena “pienācīga rūpība” vienveidīgu interpretāciju, šajā direktīvā būtu jāizklāsta neizsmeļoši kritēriji, kas būtu ņemami vērā, lai noteiktu, vai valdītājs, iegādājoties attiecīgo kultūras priekšmetu, ir rīkojies ar pienācīgu rūpību.
- (20) Tā kā šīs direktīvas mērķi, proti, ļaut atgriezt kultūras priekšmetus, kas klasificēti vai definēti kā nacionālās bagātības un kas ir nelikumīgi izvesti no dalībvalstu teritorijas, nevar pietiekami īstenot dalībvalstu līmenī, bet, ņemot vērā tā mērogu un ietekmi, to var labāk īstenot Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteiktajam subsidiaritātes principam. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.
- (21) Tā kā Direktīvas 93/7/EEK pielikums ir svītrots un saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 116/2009 izveidotās komitejas uzdevumi ir kļuvuši lieki, būtu attiecīgi jāsvītrot atsaucis uz minēto komiteju. Tomēr nolūkā saglabāt platformu pieredzes un paraugprakses apmaiņai starp dalībvalstīm attiecībā uz šīs direktīvas īstenošanu, Komisijai būtu jāizveido ekspertu grupa, kuras sastāvā ir eksperti no dalībvalstu centrālajām iestādēm, kas atbildīgas par šīs direktīvas īstenošanu, un kurai *inter alia* būtu jāiesaistās IMI sistēmas moduļa pielāgošanā kultūras priekšmetiem.
- (22) Ņemot vērā to, ka Regulas (ES) Nr. 1024/2012 pielikumā ir ietverts saraksts ar noteikumiem par administratīvo sadarbību Savienības tiesību aktos, kurus īsteno, izmantojot IMI, minētais pielikums būtu jāgroza, lai tajā iekļautu šo direktīvu.
- (23) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina uz tiem noteikumiem, kuri būtiski grozīti salīdzinājumā ar iepriekšējām direktīvām. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav grozīti, izriet no iepriekšējām direktīvām.
- (24) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi attiecībā uz termiņiem direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos, kā izklāstīts I pielikuma B daļā,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šī direktīva piemērojama tādu kultūras priekšmetu atgriešanai, ko kāda dalībvalsts klasificējusi vai definējusi kā daļu no nacionālajām bagātībām, kas definētas 2. panta 1. punktā un kas ir nelikumīgi izvesti no minētās dalībvalsts teritorijas.

2. pants

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "kultūras priekšmets" ir priekšmets, kuru dalībvalsts saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvajām procedūrām pirms vai pēc tā nelikumīgas izvešanas no dalībvalsts teritorijas ir klasificējusi vai definējusi kā daļu no "nacionālām mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātībām" LESD 36. panta nozīmē;
- 2) "nelikumīgi izvests no dalībvalsts teritorijas" ir:
 - a) izvests no dalībvalsts teritorijas, pārkāpjot šīs valsts nacionālo bagātību aizsardzības noteikumus vai pārkāpjot Regulu (EK) Nr. 116/2009; vai
 - b) netiek atgriezts pēc likumīgas pagaidu izvešanas termiņa beigām, vai pārkāpts jebkurš cits šādu pagaidu izvešanu regulējošs nosacījums;
- 3) "pieprasītāja dalībvalsts" ir dalībvalsts, no kuras teritorijas kultūras priekšmets ir ticis nelikumīgi izvests;
- 4) "pieprasījumu saņemošā dalībvalsts" ir dalībvalsts, kuras teritorijā atrodas kultūras priekšmets, kas nelikumīgi izvests no citas dalībvalsts teritorijas;
- 5) "atgriešana" ir kultūras priekšmeta fiziskā atgriešana pieprasītājas dalībvalsts teritorijā;
- 6) "valdītājs" ir persona, kura fiziski pārvalda kultūras priekšmetu savā labā;
- 7) "turētājs" ir persona, kura fiziski pārvalda kultūras priekšmetu trešo personu labā;
- 8) "publiskās kolekcijas" ir kolekcijas, kas ir noteiktas par publiskām saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem un kas ir minētās dalībvalsts, minētajā dalībvalstī esošas vietējās vai reģionālās iestādes vai minētās dalībvalsts teritorijā esošas institūcijas īpašums, šādai institūcijai esot minētās dalībvalsts vai vietējās vai reģionālās iestādes īpašumā vai saņemot no tām būtisku finansējumu.

3. pants

No dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvesti kultūras priekšmeti tiek atgriezti saskaņā ar kārtību un apstākļiem, kas noteikti šajā direktīvā.

4. pants

Šajā direktīvā noteikto uzdevumu izpildei katra dalībvalsts izraugās vienu vai vairākas centrālās iestādes.

Dalībvalstis informē Komisiju par visām centrālajām iestādēm, kuras tās izraugās saskaņā ar šo pantu.

Komisija publicē minēto centrālo iestāžu un jebkuru ar tām saistīto grozījumu sarakstu *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā.

5. pants

Dalībvalstu centrālās iestādes sadarbojas un veicina apspriešanos starp dalībvalstu kompetentajām valsts iestādēm. Pēdējās no iepriekš minētajām jo īpaši:

- 1) pēc pieprasītājas dalībvalsts iesnieguma meklē norādīto kultūras priekšmetu, kurš ir ticis nelikumīgi izvests no tās teritorijas, nosakot valdītāju un/vai turētāju. Iesniegumā jāiekļauj visa informācija, kas nepieciešama, lai atvieglotu meklēšanu, īpaši norādot priekšmeta faktisko vai domājamo atrašanās vietu;
- 2) paziņo attiecīgajām dalībvalstīm gadījumos, ja to teritorijā tiek atrasts kultūras priekšmets un ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka tas ir ticis nelikumīgi izvests no citas dalībvalsts teritorijas;

- 3) dod iespēju pieprasītājas dalībvalsts kompetentajām iestādēm pārbaudīt, vai attiecīgais priekšmets ir kultūras priekšmets, ar noteikumu, ka pārbaude tiek veikta sešu mēnešu laikā pēc 2. punktā minētā paziņojuma. Gadījumā, ja tā netiek veikta noteiktajā termiņā, 4. un 5. punktu pārstāj piemērot;
- 4) sadarbībā ar attiecīgajām dalībvalstīm veic jebkurus nepieciešamos pasākumus kultūras priekšmeta fiziskai saglabāšanai;
- 5) ar nepieciešamajiem pagaidu pasākumiem novērš jebkuru darbību, kas paredzēta, lai izvairītos no atgriešanas procedūras;
- 6) attiecībā uz atgriešanu darbojas kā starpnieks starp valdītāju un/vai turētāju un pieprasītāju dalībvalsti. Minētajā nolūkā pieprasījumu saņemošās dalībvalsts kompetentās iestādes var, neskarot 6. pantu, vispirms veicināt strīdu izšķiršanas procedūras īstenošanu saskaņā ar pieprasījumu saņemošās dalībvalsts tiesību aktiem ar noteikumu, ka pieprasītāja dalībvalsts un valdītājs vai turētājs oficiāli sniedz savu piekrišanu.

Lai savstarpēji sadarbotos un apspriestos, dalībvalstu centrālās iestādes izmanto Iekšējā tirgus informācijas sistēmas (turpmāk "IMI"), kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 1024/2012, moduli, kas ir īpaši pielāgots kultūras priekšmetiem. Tās drīkst izmantot IMI, lai izplatītu attiecīgu ar konkrētām lietām saistītu informāciju par kultūras priekšmetiem, kas ir tikuši nozagti vai nelikumīgi izvesti no to teritorijas. Dalībvalstis lemj par to, vai citas kompetentās iestādes izmanto IMI šīs direktīvas īstenošanas nolūkā.

6. pants

Pieprasītāja dalībvalsts var ierosināt procesu pieprasījumu saņemošās dalībvalsts kompetentā tiesā pret valdītāju vai, ja tāda nav, pret turētāju nolūkā nodrošināt no tās teritorijas nelikumīgi izvestā kultūras priekšmeta atgriešanu.

Procesu var ierosināt tikai tad, ja tā ierosināšanas dokumentam pievienots:

- a) dokuments, kas apraksta priekšmetu, uz ko attiecas pieprasījums, un apliecina, ka tas ir kultūras priekšmets;
- b) pieprasītājas dalībvalsts kompetento iestāžu apliecinājums, ka kultūras priekšmets ir ticis nelikumīgi izvests no tās teritorijas.

7. pants

Pieprasītājas dalībvalsts kompetentā centrālā iestāde tūlīt informē pieprasījumu saņemošās dalībvalsts kompetento centrālo iestādi par procesa ierosināšanu nolūkā nodrošināt attiecīgā priekšmeta atgriešanu.

Pieprasījumu saņemošās dalībvalsts kompetentā centrālā iestāde tūlīt informē pārējo dalībvalstu centrālās iestādes.

Informācijas apmaiņa notiek, izmantojot IMI, saskaņā ar piemērojamajām tiesību normām attiecībā uz personas datu un privātās dzīves aizsardzību, neskarot kompetento centrālo iestāžu iespēju papildus IMI izmantot citus saziņas līdzekļus.

8. pants

1. Dalībvalstis savos tiesību aktos paredz, ka atgriešanas process saskaņā ar šo direktīvu nevar tikt ierosināts vēlāk kā trīs gadus no brīža, kad pieprasītājas dalībvalsts kompetentā centrālā iestāde uzzinājusi par kultūras priekšmeta atrašanās vietu un par tās valdītāja vai turētāja identitāti.

Jebkurā gadījumā šāds process nevar tikt ierosināts vēlāk kā 30 gadus pēc priekšmeta nelikumīgas izvešanas no pieprasītājas dalībvalsts teritorijas.

Tomēr 2. panta 8. punktā definēto dalībvalstu publiskajās kolekcijās ietilpstošu priekšmetu un priekšmetu, kas ietilpst kristīgās baznīcas vai citu reliģisku institūciju inventārā, gadījumā dalībvalstīs, kur attiecīgās valsts tiesību aktos tie pakļauti īpašai aizsardzībai, atgriešanas procesiem piemērojams 75 gadu termiņš, izņemot dalībvalstīs, kurās procesiem netiek piemērots termiņš, vai dalībvalstu divpusējo nolīgumu gadījumā, kuros tiek paredzēts termiņš, kas pārsniedz 75 gadus.

2. Atgriešanas procesu nevar ierosināt, ja kultūras priekšmeta izvešana no pieprasītājas dalībvalsts teritorijas vairs nav nelikumīga laikā, kad to paredzēts ierosināt.

9. pants

Izņemot to, kā citādi tiek noteikts 8. un 14. pantā, kompetentā tiesa norīko attiecīgā kultūras priekšmeta atgriešanu, ja tas atzīts par kultūras priekšmetu 2. panta 1. punkta nozīmē un par nelikumīgi izvestu no valsts teritorijas.

10. pants

Ja ir norīkota priekšmeta atgriešana, pieprasījumu saņemošās dalībvalsts kompetentā tiesa nosaka valdītājam taisnīgu kompensāciju saskaņā ar lietas apstākļiem ar noteikumu, ka valdītājs pierāda, ka, iegādājoties priekšmetu, tas ir rīkojies ar pienācīgu rūpību.

Lai noteiktu, vai valdītājs ir rīkojies ar pienācīgu rūpību, ņem vērā visus iegādes apstākļus, jo īpaši dokumentāciju par priekšmeta izcelsmi, nepieciešamās izvešanas atļaujas saskaņā ar pieprasītājas dalībvalsts tiesību aktiem, pušu raksturu, samaksāto cenu, to, vai valdītājs ir pārbaudījis pieejamos zagtu kultūras priekšmetu reģistrus un jebkādu būtisku informāciju, ko tas pamatoti būtu varējis iegūt, vai arī īstenojis kādus citus pasākumus, ko saprātīga persona būtu veikusi šādā situācijā.

Dāvinājuma vai mantošanas gadījumā valdītājs nav izdevīgākā situācijā kā persona, no kuras tas minētajā ceļā ieguvis priekšmetu.

Pieprasītāja dalībvalsts minēto kompensāciju izmaksā pēc priekšmeta atgriešanas.

11. pants

Izdevumus, kas rodas, īstenojot tiesas nolēmumu par kultūras priekšmeta atgriešanu, sedz pieprasītāja dalībvalsts. Tas pats attiecas uz 5. panta 4. punktā minēto pasākumu izmaksām.

12. pants

Taisnīgas kompensācijas un attiecīgi 10. un 11. pantā minēto izdevumu samaksa neskar pieprasītājas dalībvalsts tiesības veikt pasākumus šo summu atgūšanai no personām, kas ir atbildīgas par kultūras priekšmeta nelikumīgu izvešanu no tās teritorijas.

13. pants

Kultūras priekšmeta īpašuma tiesības pēc tā atgriešanas reglamentē pieprasītājas dalībvalsts tiesību akti.

14. pants

Šī direktīva attiecas tikai uz kultūras priekšmetiem, kuri nelikumīgi izvesti no dalībvalsts teritorijas 1993. gada 1. janvārī vai pēc tam.

15. pants

1. Katra dalībvalsts var piemērot šajā direktīvā paredzēto kārtību, lai atgrieztu citus kultūras priekšmetus, kas nav definēti 2. panta 1. punktā.
2. Katra dalībvalsts var piemērot šajā direktīvā paredzēto kārtību tādu kultūras priekšmetu atgriešanas pieprasījumiem, kuri nelikumīgi izvesti no citu dalībvalstu teritorijas līdz 1993. gada 1. janvārim.

16. pants

Šī direktīva neskar nevienu civillietu vai krimināllietu, ko saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem varētu ierosināt pieprasītāja dalībvalsts un/vai nozagtā kultūras priekšmeta īpašnieks.

17. pants

1. Līdz 2015. gada 18. decembrim un pēc tam ik pēc pieciem gadiem dalībvalstis nosūta Komisijai ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu.
2. Ik pēc pieciem gadiem Komisija sniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai pārskata ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu un efektivitāti. Šim ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno attiecīgus priekšlikumus.

18. pants

Regulas (ES) Nr. 1024/2012 pielikumā iekļauj šādu punktu:

“8. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/60/ES (2014. gada 15. maijs) par no dalībvalsts teritorijas neliikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (*): 5. un 7. pants.

(*) OV L 159, 28.5.2014., 1. lpp.”

19. pants

1. Līdz 2015. gada 18. decembrim dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas 2. panta 1. punktu, 5. panta pirmās daļas 3. punktu, 5. panta otro daļu, 7. panta trešo daļu, 8. panta 1. punktu, 10. panta pirmo un otro daļu un 17. panta 1. punktu.

Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tajos iekļauj arī paziņojumu, ka spēkā esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos esošās atsauces uz direktīvu, kas atcelta ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

20. pants

Direktīvu 93/7/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar I pielikuma A daļā minētajām direktīvām, ar šo atceļ no 2015. gada 19. decembra, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem I pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā.

21. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Direktīvas 2. panta 2. līdz 8. punktu, 3. un 4. pantu, 5. panta pirmās daļas 1. punktu, 2. punktu un 4. līdz 6. punktu, 6. pantu, 7. panta pirmo un otro daļu, 8. panta 2. punktu, 9. pantu, 10. panta trešo un ceturto daļu un 11. līdz 16. pantu piemēro no 2015. gada 19. decembra.

22. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2014. gada 15. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
D. KOURKOULAS

I PIELIKUMS

A DAĻA

Atceltā direktīva ar tās sekojošo grozījumu sarakstu**(minēti 20. pantā)**

Padomes Direktīva 93/7/EEK	(OV L 74, 27.3.1993., 74. lpp.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/100/EK	(OV L 60, 1.3.1997., 59. lpp.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/38/EK	(OV L 187, 10.7.2001., 43. lpp.)

B DAĻA

Termiņu uzskaitījums transponēšanai valsts tiesību aktos**(minēti 20. pantā)**

Direktīva	Transponēšanas termiņš
93/7/EEK	15.12.1993. (Beļģijai, Vācijai un Nīderlandei – 15.3.1994.).
96/100/EK	1.9.1997.
2001/38/EK	31.12.2001.

II PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 93/7/EEK	Šī direktīva
—	1. pants
1. panta 1. punkta pirmais ievilkums	2. panta 1. punkts
1. panta 1. punkta otrā ievilkuma ievadvārdi	—
1. panta 1. punkta otrā ievilkuma pirmā apakšievilkuma pirmā frāze	—
1. panta 1. punkta otrā ievilkuma pirmā apakšievilkuma otrā frāze	2. panta 8. punkts
1. panta 1. punkta otrā ievilkuma otrais apakšievilkums	—
1. panta 2. punkta pirmais ievilkums	2. panta 2. punkta a) apakšpunkts
1. panta 2. punkta otrais ievilkums	2. panta 2. punkta b) apakšpunkts
1. panta 3. līdz 7. punkts	2. panta 3. līdz 7. punkts
2. pants	3. pants
3. pants	4. pants
4. panta ievaddaļa	5. panta pirmās daļas ievaddaļa
4. panta 1. un 2. punkts	5. panta pirmās daļas 1. un 2. punkts
4. panta 3. punkts	5. panta pirmās daļas 3. punkts
4. panta 4. līdz 6. punkts	5. panta pirmās daļas 4. līdz 6. punkts
—	5. panta otrā daļa
5. panta pirmā daļa	6. panta pirmā daļa
5. panta otrās daļas pirmais ievilkums	6. panta otrās daļas a) apakšpunkts
5. panta otrās daļas otrais ievilkums	6. panta otrās daļas b) apakšpunkts
6. panta pirmā daļa	7. panta pirmā daļa
6. panta otrā daļa	7. panta otrā daļa
—	7. panta trešā daļa
7. panta 1. un 2. punkts	8. panta 1. un 2. punkts
8. pants	9. pants
9. panta pirmā daļa	10. panta pirmā daļa
9. panta otrā daļa	—
—	10. panta otrā daļa
9. panta trešā un ceturtā daļa	10. panta trešā un ceturtā daļa
10. līdz 15. pants	11. līdz 16. pants
16. panta 1. un 2. punkts	17. panta 1. un 2. punkts
16. panta 3. punkts	—
16. panta 4. punkts	—
17. pants	—
—	18. pants
18. pants	19. pants
—	20. pants
—	21. pants

Direktīva 93/7/EEK	Šī direktīva
19. pants	22. pants
Pielikums	—
—	I pielikums
—	II pielikums